

'Waar zijn onze rechten?'

Schrijver Arnon Grunberg verblijft in de vinexwijk Leidsche Rijn. „Na één week Marokko wil ik weer naar Nederland”, zegt Thami.

Bij een Marokkaans gezin logeren was problematisch, op bezoek komen ging wel. 's Ochtends om tien uur sta ik op de stoep bij Thami. Vrouw en kinderen zijn op dit uur van de dag niet thuis. Sinds 1978 is Thami in Nederland. Hij heeft politicologie in Fes gestudeerd, in Nederland was hij leraar Arabisch, nu is hij werkloos maar hij laat zich omscholen tot leraar Frans.

We zitten gemeedelijk op de bank.

„Eerst gingen mijn kinderen naar een openbare school”, zegt Thami. „Het eerste jaar was de helft blank, het tweede jaar was 70 procent zwart, het derde jaar 90 procent. Ik ben praktischer moslim, maar dat vond ik niets. Dus nu gaan ze naar een christelijke school.”

„Hebben uw kinderen last op die christelijke school?” informeer ik.

„Opbouwen kost jaren maar ver-

nietigen gaat snel”, zegt Thami.

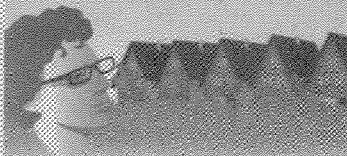
Thami spreekt vrijwel vlekkeloos Nederlands.

„Mijn zoontje Youssef wil heel graag met een jongetje spelen. Maar zijn moeder heeft steeds een smoes waarom haar zoon niet met Youssef kan spelen. Ik heb tegen Youssef gezegd: 'Als je het nog één keer vraagt, krijg je straf.'”

Ik knik.

„En mijn dochter van twaalf is bang voor Wilders.”

Met Grunberg in de vinexwijk



Dan vraag ik: „En waar is het misgegaan?”

Het antwoord komt onverwacht snel: „Met de Eerste Golfoorlog.”

„Maar die vond toch niet in Nederland plaats?”

„De kinderen zagen beelden op tv. En ze durfden er niet hardop

over te spreken. Ik gaf toen nog les. Dan kwamen ze naar me toe en fluisterden: 'Meester, meester, Saddam heeft raketten gestuurd.'”

„Ja”, zeg ik.

„En van de winter Gaza. Op de Nederlandse tv was Gaza na een paar dagen weg, maar op de Arabische tv is Gaza nooit weg. In 2003 liep ik mee in een demonstratie tegen de oorlog in Irak. Naast me liep een man die schreeuwde: 'Ik wil als martelaar doodgaan.' Hij was er rijp voor.”

„Dus de problemen zijn niet in Nederland maar in Gaza en Irak?” vraag ik.

„Ja, de Eerste Golfoorlog heeft ons wakker geschud. Wij zijn eeuwenlang slachtoffer geweest van kolonisatie. Het westen is hypocriet. Vrouwen hebben rechten, homoseksuelen hebben rechten maar waar zijn onze rechten?”

„Voelt u zich Nederlander?”

„Ik voel mij geen Nederlander”, zegt Thami, „maar dit is toch mijn land. Na één week Marokko wil ik weer terug naar Nederland.”

Voor het eerst verschijnt er een glimlach op het gezicht van Thami. „Oost west, thuis best”, zegt hij.

(wordt vervolgd)

NRC HANDELSBLAD

29-06-09

KUNST, BLZ 8